

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:16 Sayı:388

Karşı-devrim

yanıtını bulacaktır

5 Şubat 1990

*Emperyalizmin kaçınılmaz doğası bir kez daha sergilendi,
Gorbaçof çizgisi karşı-devrim düzeyine "yükseldi"*

Romanya'da karşı-devrim

-III-

Bu sayımızda, Mercan Köklü yoldaşın hazırladığı verisel döküm ve değerlendirme yazısının üçüncü bölümünü yayınlıyoruz. Gelişmeler bilgilendirmeyi gerektirdiği sürece, dizi de sürecektir.

Karşı-devrimin baş aktörü Gorbaçof yönetimiydi

İngiltere, Fransa gibi emperyalist, Macaristan, Demokratik Almanya, Yugoslavya gibi Doğu Avrupa ülkelerinin Romanya karşı-devriminde önemli rolleri oldu. Ama karşı-devrimde baş rolü, Sovyetler Birliği'ndeki Gorbaçof yönetimi oynadı.

Romanya karşı-devrimi, Gorbaçof'a yaslanarak örgütlendi, hazırlandı ve Gorbaçof'un desteğiyle başarıya ulaştı. Hatta belki de Çavuşesku yoldaşların öldürülme kararı Bükreş'te değil, asıl olarak Moskova'da alındı. Kim bilir?

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne egemen olan Gorbaçof yönetiminin Romanya Komünist Partisi'ndeki Çavuşesku yönetiminden kurtulmayı istemesi için tonla neden sayılabilir. Ama bunlar içinde bazıları Aralık 1989'da tezgahlanan karşı-devrimci darbeyi Gorbaçof açısından "kaçınılmaz bir gereklilik" durumuna getiren nedenlerdir.

Romanya Komünist Partisi'nin yönetimi, Gorbaçof'un *perestroyka*'sına yüz vermedi, bu reformların sosyalizmin likidasyonuna yönelik olduğunu açıkça söyledi. Doğu Avrupa'daki sahte demokratikleşmenin kapitalizmin restorasyonuna yöneldiğini açıkladı. Gorbaçof yanlılarının parti ve devlet içindeki etkinliğini iyice söndürmeye yönelik tutum alan RKP yönetimi, aynı zamanda, "devrimci işçi demokrasisi organları" adı verilen belli bir demokratikleşme programını yürürlüğe koydu. Hatta sosyalist çoğulculuk üstüne kafa yormaya başladı.

Bütün bunları yapmadan önce, RKP yönetimi, 1981'den bu yana

büyük bir disiplin, özveri ve büyük sıkıntılar içinde geçen bir dönemin sonunda, 1989 yılı içinde, tüm dış borcunu ödediğini açıkladı. Bu başarıya ulaşırken, IMF'nin, ABD'nin, AT'nin ve geneliyle emperyalizmin yoğun ekonomik-siyasal baskısına ustaca karşı koydu. 1989 yılında elinde birikmiş olan 2,6 milyar dolarlık dış ticaret fazlasının da, halkın sıkıntılarının giderilmesi, endüstrinin geliştirilmesi ve tarımın modernleştirilmesi amacıyla kullanılabileceğini açıkladı. Bu arada zayıf halka ülkelerle, "bağlantısızlar" grubu ile iyi ilişkiler kurdu.

Buradan iki önemli nokta çıkıyor. Birincisi, Romanya'da Çavuşesku yönetiminin izlediği çizgi, emperyalizme büyük bir meydan okumayı içeriyor, tüm üçüncü dünya ülkelerinin halklarına, devrimci yoldan ilerlenebileceği ve emperyalizmin ekonomik boyunduruğundan kurtulunabileceği mesajını veriyordu.

Aynı şekilde, Çavuşesku yönetimi, eski bürokratik çizginin yanlış olduğunu görerek karşı çıkan ama Gorbaçof'un uygulamaları karşısında afallayan dünya komünist ve devrimcilerine, başka bir yol bulunduğunu müjdeleyebilecek bir doğrultuda ilerliyordu. En azından, hayat onu o tarafa sürüklüyordu. Bu da Gorbaçof'un karşı-devrimci çizgisinin yanlışlığını sergilemesi açısından çok ciddi bir tehditti. Hele Kasım 1989'da yapılan RKP kongresinde Çavuşesku'nun tek fire vermeden seçilmesi ve gücünü pekiştirmesi, tehdidi acilleştiriyordu.

Gorbaçof, emperyalizme uzlaşma, "sorun"ları işbirliği içinde çözme, bu konuda da "işbölümü ve eşgüdüm" içinde olma siyaseti izliyordu. Bu çerçevede Romanya, somut bir tarihsel

an ve mekanda, emperyalizmle Gorbaçof'un karşı-devrimci çizgisinin çıkarlarının üstüste düştüğünün somut ifadesi olan bir uygulama alanı oldu. Sovyet "etkinlik alanında" yer aldığı için Romanya'da karşı-devrimin ana aktörü olma sorumluluğu da Gorbaçof yönetimine düştü.

Darbenin beyin kadrosu hazırlanıyor

Romanya'da darbe girişimi için uzunca bir hazırlık yapıldı, ajanlar, yerli işbirlikçiler, Gorbaçofçu "komünistler", sıkıntılı bir süreç içinde örgütlendiler. Bu hazırlıkların geçmişi, basına yansıdığı kadarıyla 1986'lara uzanıyor. İyi ve güvenilir haber almasıyla tanınmış haftalık Alman dergisi *Der Spiegel*, daha 1986'da Romanya için hazırladığı özel bir raporda, Gorbaçof yönetiminin Romanya'da bir darbe girişimine hazırladığını yazıyordu.

Der Spiegel'in 1 Aralık 1986 tarihli sayısında özetle şu değerlendirme yapıyordu:

"Romen ordusunda huzursuzluk vardır. Çünkü Çavuşesku, bütçedeki askeri harcamaları %10 oranında kıstı. 190 bin kişilik orduyu, büyük endüstri ve inşaat projelerinin gerçekleştirilmesinde kullanıyor. Subaylar, ordunun savaş gücünün eridiğinden, kötü ücret aldıklarından, inşaat işçisi gibi çalıştırıldıklarından şikayetçiler...."

"Seçkin subayların içinde eğer Çavuşesku hastalanırsa bir askeri cunta kurma planları yapıldığı yönünde söylentiler var.

"Batılı gizli servislere göre, Moskova, kendisini kurtarmak ve Çavuşesku sülalesinin onurunu kırmak için 'Polonya türü bir çözüm'e onay verebilir. Böyle bir durumda Sovyetler Birliği Romanya'ya

krizden çıkması için yardım elini uzatabilir...

"Moskova başka bir çözüm daha düşünebilir, ki böyle bir plan için bir adayları vardır. Ion İliescu. Yeraltında çalışmış eski bir komünistin oğlu olan İliescu, 1971'de gençlik bakanıydı. Daha sonra gözden düştü, Iasi'ye parti sekreteri, giderek bir teknik yayınevine direktör oldu. Daha sonra da gözden kayboldu.

"İliescu, teknik eğitim gördü, 1950'li yıllarda Moskova'da Enerji Enstitüsü'nde okurken Romen öğrencilerin sekreterliğini yaptı ve okul arkadaşı olan bir Rus, onu 'akıllı birisi', 'örgütçü yeteneği var' diye övüyordu. İliescu'nun bu Rus arkadaşı, şimdi SBKP genel sekreteri olan Gorbaçof'tan başkası değildi." (*Der Spiegel*, 1 Aralık 1986)

Hayat, *Der Spiegel*'in üç yıl önce yaptığı darbe ve İliescu değerlendirmesinin, *birlikte* gerçekleştiğini gösterdi. Sovyetler, hem Romanya ordusunun üst rütbeli kesimi içinde "Sovyetçi"leri örgütlediler, hem de RKP içinde etkinliği hemen hemen yokolmakla birlikte, darbeye işe yarayacak olan posa "komünist"leri biraraya getirdiler. 1950'lerin Ana Pauker, Apostol gibi liderlerinin "Moskovacı" ekibinden hayatta kalanları örgütlediler. Mart 1989'da Çavuşesku'ya saldıran "açık mektubu" hazırlayanların hepsi, bu 70'ini geçmiş "eski"lerden (Apostol, Brucan, Barladeanu, Pirvilescu, Raceanu, Manescu) seçilmişti. Başlarında da, 1955'te parti merkez organı *Scientea*'nın editörlüğünü yapmış, ama sonradan bu görevden uzaklaştırılıp, ABD'ye, BM'ye elçi olarak atanmış, Silviu Brucan vardı.

Açık mektupçular, mektubun Romanya'da duyulmasından çok, Batı'da

duyulup yayınlanması için özel çaba harcadılar. Amaçladıkları gibi oldu. Batı basını, bu "cesaretli komünistlerin"(!) girişimini alkışladı. Sovyetler'in Çavuşesku'ya karşı bir ekip çıkarttığını, Çavuşesku'nun Sovyetler tarafından devrilebileceğini, devrilmesi gerektiğini vb. tartışır oldu.

Batı basını Çavuşesku yönetiminin, açık mektupçuları hapsedip işkence vb. yaptığı vb. yönünde propaganda yaptı. *Newsweek* dergisi, 21 Ağustos 1989'da devlet başkanı Çavuşesku'yla yaptığı röportajda, bu altı kişinin göz hapsinde tutuldukları yolunda olduğuna ilişkin haberler üzerine Çavuşesku'nun görüşünü sordu. Çavuşesku, soruyu şöyle yanıtladı:

"Hepsi Bükreş'teler. Elbette artık, parti ve devlet hiyerarşisi içinde yer alanlara ayrılan devlet konutlarında kalmıyorlar. Bunlardan biri Sovyet, biri ABD, biri İngiliz ve biri de Fransız ajanıdır. Onlar, bu ülkelerin adına bazı girişimlerde bulunmuşlardır. Onları yargılama yolunu seçmedik, çünkü sonradan bu yaptıklarından ötürü pişman olduklarını açıkladılar." (*Newsweek*, 21 Ağustos 1989)

Çavuşesku, bu röportajda çok iddialı ve emin görünüyordu. Romanya karşı-devrimi onun bu değerlendirmesinde hata payının herhalde çok az olduğunun kanıtı oldu. (Tabii, Çavuşesku'nun, kendi kuşağından gelme bu ekibe karşı aşırı demokratça tutum alarak, kendi ölümünün yolunu iyice açmış olduğuna da kanıtladı.)

Karşı-devrim gerçekleştikten sonra, emperyalist ülkelerin basını ve Sovyet basını, ağız birliği etmiş gibi "gerçek bir devrim"den söz ettiler. Ancak, darbe sonrasında oluşan yeni erk yapısında, Gorbaçofçu karşı-devrimcilerin, Batı'nın adamı olan karşı-devrimcilere "aktif yürütme" görevleri vermemekte ısrar etmesi, emperyalistlerle Gorbaçofların arasındaki görüş birliğini, anlaşmayı bozdu. Bununla da bağlı olarak, Batı basını, karşı-devrimin perde gerisini kurcalamaya başladı. "Halk ayaklanması"nın palavra olduğu, aslında dikkatle planlanmış, örgütlü bir "Sovyet darbesi" ile karşı karşıya olunduğuna, Ulusal Selamet Cephesi'nin, ileri sürüldüğü gibi, "karşı-devrim sırasında kendiliğinden" oluşmuş bir örgütlenme değil, aylar öncesinde gizlice kurulmuş bir yapı olduğuna dair haberler basına sızmaya başladı. Çeşitli açıklamalar yapıldı.

"Halk ayaklanması" soytanlığından karşı-devrimci darbeye

Karşı-devrim gerçekleştikten sonra 22 Aralık'ta "kurulduğu" ilan edilen Ulusal Selamet Cephesi (USC) içinde Batıcı ve Gorbaçofçu karşı-devrimciler arasında sıkı bir kavga koptu. Gorbaçofçular, devlet başkanlığı, başbakanlık, savunma bakanlığı, ordu gibi kurumların başına kendi adamlarını oturtup, Batıcılara eften püften sorumluluklar verdiler.

Geçici de olsa yedikleri kazık, Batıcıları öfkelenirdi. Gorbaçofçularla pazarlıktan umduklarını koparamayan, erkten "şimdilik" istedikleri payı alamayan Batıcı karşı-devrimciler Gorbaçofçulara karşı saldırıya geçtiler. Devrik kral Mihail, USC'nin yönetiminde "hakiki komünistlerin" bulunduğunu söyledi. İngiltere'deki Romen karşı-devrimcileri, USC'nin eylül ayından beri "komünistlerin"

denetiminde bulunduğunu söylemeye başladılar. (*The Times*, 29 Aralık 1989) Hatta bazı kaynaklar, darbenin aslında Noel arifesinde yapılmasının planlandığını, ama yığınsal bir protesto dalgası esmesine neden olan Temesvar'daki "katliam"(!) dolayısıyla öne alındığını basına sızdırdılar. Karşı-devrimin "yeni yönetiminin bölündüğü" haberleri basında yayınlandı.

Dananın kuyruğu, ocak ayının ilk günlerinde koptu. Gorbaçofçuların önemli bir açığını yakalayan İngiliz basını bıçağı kanıttı. *The Times*, 3 Ocak'ta şöyle bir haber yayınladı:

"Romanyalıların ulusal onuru, devrimin (karşı-devrimin-İ.S.), Temesvar'daki katliama duyulan doğal tepkinin sonucunda spontane geliştiğinin söylenmesini gerektiriyor. Ancak, bazı generallerin, Silviu Brucan'ın da içinde olduğu gurubun Çavuşesku aleyhinde bir açık mektup yayınlamaları üzerine, kasım ayında bir acil plan hazırladıklarına ilişkin yeterli kanıtlar vardır.

"Ayrıca, şimdi ortaya çıktı ki, devrim (karşı-devrim-İ.S.) hükümetinin şimdiki üyeleri altı ay önceden gizlice toplanıp görüşüyorlardı. Hatta Ulusal Selamet Cephesi adında bile anlaşmışlardı. Şimdi hükümetin ve cephenin ileri gelen sözcülerinden olan Kazimir Ionescu, şöyle diyor:

"Biz bunu son iki yıldır hazırlıyorduk. Nasıl becereceğimizi bilmiyorduk. Ama toplantılarımızı sürdürdük ve Gorbaçof'u dikkatle izledik. Planımızı uygulamaya sokacak insanlar, yitirecekleri işi olmayan emeklilerdi, ya da Macarlar ve Almanlar. Çünkü Çavuşesku onları öldürmeye cesaret edemezdi."

"Bu sözler, Brucan'ın, yeni yönetimin 'devrimin ateşleri içinden doğduğunu' ileri süren açıklamasıyla açık bir çelişki içindedir. Bu niye önem taşıyor? Çünkü Romanyalılar Çavuşesku'yu kendilerinin devirdiğine inanmak istiyorlar. Devrimci liderlerle, bunun dışında hiçbir şey mesruluk kazandıramaz. Herhangi gizli bir planın ya da Sovyet parmağının varlığı, ayaklanmanın bütün özelliğini ortadan kaldırı." (*The Times*, 3 Ocak 1990) (abç)

Aynı gün, Fransa dışişleri bakanı Roland Dumas, Romanya'daki gelişmelerin ardında bir örgütlü darbe olduğu anlamına gelen önemli bir açıklamada bulundu. Dumas, Fransa'nın Avrupa-İradyo istasyonuna verdiği röportajda, Çavuşesku rejimine karşı komünistlerden oluşan bir gurubun (yani Ulusal Selamet Cephesi'nin) varlığından, geçtiğimiz yazdan bu yana haberdar olduklarını duyurdu. Bunu nasıl bildiklerini soran gazeteciye, "biliyordum, çünkü bizim oradaki elçimiz görevini yapmıştı, hiç kuşkusuz onlar da (Sovyet yetkilileri de) biliyorlardı" biçiminde yanıt verdi. (Dumas, bu tutumunu sonradan, Gorbaçofçuların yığınsal tabanı olmadığını ve bu nedenle de son derece korkak olduğunu gören Batıcılar yığınsal gösterilere hız verip, siyasi dengeleri kendilerinden yana değiştirmeye başladığı bir sırada, Romanya'ya yaptığı resmi ziyarette değiştirdi. İlk yaptığı açıklamanın hedefi bulduğunu düşündüğü için olsa gerek, ilk açıklamasını "düzeltti", karşı-devrimci topluluklara bakıp, "bu hakiki bir halk ayaklanmasıydı" dedi. 11 Ocak 1990)

Dumas'ın sözleri, karşı-devrimin taze yöneticilerinin ve "gerçek bir halk ayaklanması" yaptıklarını düşünen anti-komünist ama "genç ve

tecrübesiz" karşı-devrimcilerin büyük tepkisini çekti. Gorbaçofçular kendilerini savunmaya geçtiler. Karşı-devrimin başkanı Petre Roman, Dumas'nın söylediklerini reddetti, cephenin (USC-İ.S.) kendiliğinden oluştuğunu, önceden bir örgütlenmeleri olmadığını savundu. USC'nin, genelkurmay başkanlığına atadığı general Vasile Ionel de, kendisinin görüşü sorulmadığı halde, hemen bir yanıt yaptırdı. Ordunun planlı bir darbe yapmış olduğu haberini yalanladı.

"Ordu önceden devrimi (karşı-devrimi-İ.S.) başlatacak bir girişimde bulunmadı, o kendiliğinden bir ayaklanmaydı, ama ordu içinde huzursuzluk yıllardır biriktirmekteydi, Çavuşesku tarafından yedek işgücü olarak kullanılmaktan dolayı mutsuz olan ordu, devrimi başlatmak üzere hazırlık yapmadı, devrimi halk yaptı, ordu hemen halka destek verdi." (*The Times*, *The Independent*, 4 Ocak 1990)

Bu açıklamalar, kimseyi tatmin etmedi, ama bir işe yaradı. Karşı-devrimci yönetim içinde kimlerin Gorbaçofçu karşı-devrimciler olduğunu gösterdi. Onlar, önceden hazırlık, darbe örgütlenmesi vb. olmadığını ileri sürerlerken, Batıcılar, birinci gurupların söyledikleriyle çelişkili açıklamalar getiriyorlardı.

Örneğin, Çavuşesku yönetimini devirerek TV binasını işgal eden ilk gurupta yer alan, yapılan ilk yayında "işte, askerler konuşuyor" diye takdim edilen, daha sonra Çavuşesku'yu "yargılayan" ve katleden ekiple TV binası arasında eşgüdümü sağlayan USC üyesi yüzbaşı Lupoi, 3 Ocak'ta Fransız *Le Figaro* gazetesine yaptığı açıklamada, "cephenin aslında uzun zaman önce kurulmuş olduğunu" söylüyordu.

The Times'in yazdığı kadar vardı: "Bazı gençlerin, herhangi bir gizli girişim yoktu, bu hakiki bir devrimdi" vb. demelerine karşın, Romen devriminin (karşı-devriminin-İ.S.) çevresinde örülen efsane yıkılmaya başladı. Çavuşesku döneminde SSCB ile ilişkisi olan iki kurumun, ordunun ve dışişleri bakanlığının (gelişmelerde oynadığı rol konusundaki belirsizlik sürüyor. Artan kuşku, 'halk ayaklanmasının' aslında çok iyi planlanmış bir askeri darbe olduğu yönündedir." (*The Times*, 3 Ocak 1990)

Örgütlü bir darbe yapıldığının kanıtı: Fransızların video kaydı

Ulusal Selamet Cephesi'nin 22 Aralık'taki toplantısına nasılsa katılabilmemiş olan bir Fransızın çektiği film, örgütlü bir darbe yapıldığının kanıtını verdi. Gerçeğin ortaya çıkmasında önemli bir işlev gördü. Video kaydının daktiloya çekilmiş konuşma metinleri, Fransız gazetesi *Liberation*'da yayınlandı. Daha sonra Fransa TV'sinde gösterilen bu video kaydına göre, yeni oluşturuldu havası verilmeye çalışılan Ulusal Selamet Cephesi'nin (USC) adının ne olması gerektiğinin görüşüldüğü toplantıda cephe üyeleri arasında, şöyle tartışmalar oldu:

"Petre Roman: Ulusal Selamet doğru terim değil. Bir darbeyi anımsatıyor. Ulusal Demokrasi sözünü öneriyorum. İliescu yoldaş, ben kalabalığa seslenirken de 'Halk Birliği Cephesi' dedim."

"İliescu: Öyle söylemek doğru değil-

di..."

"(...)

(Daha sonra savunma bakanlığına getirilen, böylece Gorbaçofçu karşı-devrimcilerin vurucu güç üstünde kesin denetim kurmasını sağlayan, geçmişte Sovyet ajanı olarak mahkum edilmiş emekli general Militaru, bu noktada tartışmaya katılıyor ve bir çuval inciri berbat ediyor.-İ.S.)

"Militaru: Ama Ulusal Selamet Cephesi altı aydan beri işlev görüyor!" (*The Times*, 4 Ocak 1990) (abç)

Militaru'nun yaptığı bu gaf, öteki Gorbaçofçularca gargaraya getirilerek örtbas ediliyor. Ama bu kez de İliescu, tartışmaların sonunda Gorbaçof bağına ortaya koyan bir açıklamada bulunuyor. İliescu, Sovyet büyükelçiliğiyle ilişki kurduğunu ve "müjdeyi"(!) Moskova'ya geçtiğini söylüyor, "onlar bizim burada varlığımızı ve ne istediğimizi biliyorlar" diyor. (*The Times*, 4 Ocak 1990)

USC'nin Gorbaçofçuların denetiminde ve önceden örgütlü olduğu ortaya çıkınca, onun perde arkası lideri Silviu Brucan, durumu dengelemek ve İngilizlerle de arayı iyi tutmak istediği mesajını vermek üzere, 3 Ocak akşamı, İngiliz Channel 4 TV istasyonuna açıklama yapmak zorunda kaldı. Daha önce de değindiğimiz bu açıklamada, "kasım ayında İngiliz dışişleri bakanlığı müsteşarı William Waldegrave ile görüştüğümü, yapacakları girişim için İngiltere'den onay aldığımı, daha sonra Moskova'ya giderek, oradan da destek aldığımı" söyledi.

Batıcılar, Brucan'ın açıklamalarıyla tatmin olmadılar, Brucan gibi işçi ve komünist partisi düşmanı "komünistlerin"(!) bile tasfiyesini isteyen karşı-devrimci gösterilere hız verdiler. Bunun üzerine, Gorbaçofçu karşı-devrimci Brucan bir basın toplantısı yaptı ve Batı basınında çıkan haberlere "şaşırdığımı" söyledi, bu haberlerin "muazzam birer yalan" olduğunu ileri sürdü. Brucan, son altı aydır bir örgütlenme içinde olsalardı, planın başarıya ulaşmasından sonra bunu saklamak istemeyeceklerini belirtti. "İlk başından itibaren bu bombayı patlattık... 22 Aralık hareketi tamamen kendiliğindendi, cephenin üyeleri diktatörün devrilmesinden sonra ilk kez KP MK binasında bir araya geldiler" dedi. RKP'nin karşı-devrimde hiç yer almadığına, tersine karşı-devrimin komünist partisine karşı yapıldığına dair teminatlar vermek için çırpındı. (*The Times*, 4 Ocak 1990)

Gerçekte, Ulusal Selamet Cephesi, karşı-devrimci darbeden aylar önce kurulmuştu. Hatta daha önce de belirttiğimiz gibi, Alman gazetelerinden *Frankfurter Rundschau*, 20 Eylül 1989 tarihli bir haberinde, Romanya Komünist Partisi'nin hazırlıkları süren kongresi öncesinde USC'nin bir bildiri dağıttığını, partili delegeleri, bir daha Çavuşesku'yu seçmemeye çağırıldığını yazmış, 14 Ekim 1989'da da, USC'nin bildirisini tam sayfa basmıştı.

Ama, o günlerde İngiltere, Fransa ve Gorbaçof yönetiminin ortak çıkarları, nasılsa basına sızması olan bu haberin üstünü küllendirmeyi, aslanı uyandırmamayı gerektirdiği için, ta darbe gerçekleşene kadar USC adını bir daha kimse ağzına almadı. (Bu "özgür Batı basınının"(!) haberciliğinin, nasıl emperyalizmin, burjuvazinin çıkarlarıyla son derece uyumlu işlediğinin de çarpıcı bir örneğidir.)

Sovyetler'in Romanya karşı-devrimindeki rolü, elbette ki "onay" vermekle vb. sınırlı değildir. Karşı-devrim sırasında kamuoyunun hazırlanmasında, karşı-devrimin Sovyet halkına tanıtılışında, çarpışmaların ikinci gününde zorda kalan karşı-devrimcilere "hümaniter"(!) yardım ulaştırılmasında Gorbaçov yönetimi temel rol oynadı.

Sovyet basınının melun işlevi ve TASS

Romanya karşı-devrimi sırasında Sovyet basınının ana işlevlerini şöyle sıralayabiliriz:

a) Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin halklarına, Romanya'da işçi sınıfının Çavuşesku rejimine "başkaldırdığı", halkın zalimlere karşı ayaklandığı haberini vererek, karşı-devrimi onların benimseyebileceği bir eylem olarak sunmak.

b) Örgütlü karşı-devrimci darbeyi, Gorbaçov yönetiminin bunda oynadığı rolü perdelemek.

c) Çavuşesku yoldaşları, silahlı komünistleri, Sekuritate üyelerini ve ordunun Çavuşesku'ya bağlı kalan birliklerini, "bir avuç kan içici", "katil" gibi göstererek karalamak. Öte yandan, karşı-devrimle başa gelen Gorbaçov yanlısı komplocu ve ajanları sevimli ve demokratik, liderler olarak tanıtmak.

d) Çavuşesku yoldaşların öldürülmesinin gerekli, meşru, kaçınılmaz birşey olduğu yolunda beyin yıkamak.

e) Ve hiç kuşkusuz, darbenin ardında duran Sovyet gizli servisinin elemanlarına bilgi geçirmek vb. oldu.

Bu açıdan bakıldığında, Sovyet resmi haber ajansı TASS'ın, ülkenin çeşitli bölgelerindeki çeşitli olay ve gelişmeleri ilk duyuran ajans olması, hiç de garip değildir.

Temeşvar'da 17 Aralık'ta olaylar başladığında TASS, özellikle işçilerin Çavuşesku yönetimine başkaldırdığını(!) duyurdu. Temeşvar'daki petrokimya kompleksinde çalışan işçilerin, göstericilerle baş etmeye çabalayan güvenlik güçleri ve orduyu, eğer kenti terketmezlerse tesisleri patlatmakla tehdit ettiği haberini verdi. Haberde vurgu işçi sözcüğü üstüneydi. TASS'a göre, "işçiler Çavuşesku'nun istifasını istiyorlardı". (18-22 Aralık 1989)

Oysa, daha sonra Batı basınının verdiği ve TASS'la çelişen haberlere göre şöyle bir gelişme olmuştu. Başkaldırının ilk günlerinde fabrika işçileri, Macarların ayaklanma yapacağı, Macaristan'ın bölgeyi işgal edeceğini düşünerek silaha sarıldılar. Ancak, darbe ilerledikçe, darbeci ordu birlikleri tarafından "ikna edildiler"(!) (The Times, 29 Aralık 1989)

TASS, aynı şekilde, Braşov işçilerinin de rejimi protesto etmek için iş bıraktıklarını vb. duyurdu. (18 Aralık 1989) Yazı dizimizin bir bölümünde ayrıntılı olarak içyüzünü ortaya koyduğumuz 17 Aralık Temeşvar olaylarından sonra, televizyon, bir grup karşı-devrimci göstericinin, "Gorbaçov, Gorbaçov" diye bağırdığını gösteriyordu. Bu, Sovyet TV izleyicisine ve gazete okuyucusuna perestrojka'nın Romanya işçi sınıfının ve emekçisinin "haklı özetlem ve istemi" olarak sunulmasının bir aracı oldu.

Borç ödeme nedeniyle 7-8 yılın son derece büyük özveri ve sıkıntı içinde geçmesine öfkelenmiş olan bir kısım işçi, bazı gösterilere katılmış olabilir. TASS'ın, Romanya'daki karşı-devrimi Romanya işçi sınıfının desteklediği

bir gelişme olarak vermesi kuyruklu bir yalandır.

Batı basını, karşı-devrimci gösteriler sırasında, darbeye "gerçek bir halk ayaklanması" görünümünü vermek için yirtindi ve bunun için de hep yakın çekim "yığınsal" resimler yayınladı. Eğer işçi sınıfı, Çavuşesku rejimine karşı sokaklara dökülmüş olsaydı, mal bulmuş mağribi gibi bunun üstüne atlardı. Oysa, Batı televizyonları ve basını, yılbaşı günü gelip çatana dek, Romanya işçilerinin gösterilere katıldığına ilişkin tek bir kare bile yayınlamadı. İşçilere ilişkin olarak, karşı-devrim başarıya ulaşip fırtına dinmeye başladıktan sonra yayınladığı resimler de, ya karşı-devrimcilerin gazetesini basan matbaanın işçilerini gösteriyordu, ya da birkaç fabrikada işçiler arasında yapılan tartışmaları yansıtıyordu.

İşçilerin Çavuşesku'ya karşı gösterileri, Batı'nın flaş haber olarak yayınlacağı bir cevher olurdu. Olmadı, çünkü işçi sınıfı Çavuşesku yoldaşlara ve Romanya Komünist Partisi'ne, yani kendisine karşı düzenlenen bu karşı-devrimde yer almadı. Bunun en güzel kanıtı, karşı-devrimin perde arkası lideri Silviu Brucan'ın işçilerin ve RKP'nin karşı-devrimde yer almadığını, olayların onların dışında geliştiğini, ağzından kin saçarak anlatmasıdır. TASS, sosyalist ülke halklarına doğru haberin ulaşmasını engelleyerek karşı-devrimde üstüne düşeni yapmıştır.

Batı basını, Romanya'yla ilgili haber geçerken, TASS hakkında şunu yazıyordu:

"Şimdiye dek haber verirken ayrıntılı ve ivedi haber verme adeti olmadığı bilinen Sovyet resmi haber ajansı TASS, dün Bükreş'teki şiddet haberlerini ilk başta veren oldu. TASS muhabiri, çatışmaları, aynı zamanda olayların görgü tanığı olarak, Batı'nın en iyi savaş muhabirlerine taş çıkartan bir dille, ajitatif bir tonla haber verdi." (The Times, 22 Aralık 1989)

TASS, "ajitatif" bir dille verdiği haberlerde "Bükreş'ten canlı manzuralar çizerken", Çavuşesku'ya bağlı birlikleri; elde silah çarpışan komünistleri, teröristler ve haydutlar, "değişime karşı gruplar" olarak tanıttı. (The Observer, The Sunday Times, 24 Aralık 1989) Karşı-devrimcilerin elinde alınıp eğmeden, onurlu bir ölüme giden Çavuşesku yoldaş için ise, "20. yüzyılın en tiksindirici diktatörlerinden biri" ifadesini kullandı. (Newsweek, 8 Ocak 1990)

Sovyet basınından başka örnekler

İngiliz ITV televizyonunun, 23 Aralık'ta çeşitli ülkelerden "uzmanlarla" yaptığı ve karşı-devrimin başarılı olup olmayacağına, Sovyet müdahalesinin gerekip gerekmeyeceğinin ele alındığı tele-konferansta konuşan Izvestiya gazetesinin sorumlu yorumcularından Vitali Kobiş, karşı-devrimin gelişmesi üstüne şu yorumu getirdi:

"Herkes mutludur. En korkunç rejim gitmiştir. Sürmekte olan mücadeleye ilişkin olarak da şunlar söylenebilir: Onlar (Sekuritate üyelerinden ve silahlı direniş yapan Romanyalı komünistlerden söz ediyor-İ.S.), (Haiti diktatörü) Duvalier'nin Tonton Makute'leri, ya da Nikaragua'daki Kontra'lar gibidirler. Farkları yoktur. Yalnız, ötekiler belli bir yerden (ABD'den)

yardım alıyorlardı, bunlar ise hiçbir yerden yardım alamayacaklardır..."

Emperyalizmin ve onun "Moskova'daki adamı" Gorbaçov'un tezgahladığı karşı-devrimci bir darbeye, sosyalizmi korumak üzere yiğitçe, silahla karşı koyan komünistleri, Duvalier'nin kelle avcularıyla, ya da Nikaragua işçi ve emekçilerinin can düşmanı olan karşı-devrimci Kontra'larla karşılaştırabilmek için, insanın işçi sınıfının azılı düşmanlığına, azılı bir karşı-devrimciliğe terfi etmiş olması gereklidir.

Bunlardan da sağ bir konumdan yayın yapan Moscow News'un Romanya karşı-devrimini verişi de başlı başına bir ibret belgesidir. 1990'ın 1 numaralı sayısında Moscow News'unları yazdı:

"Çocukların devrimi.

"Çavuşesku çiftinin yargılanmasına ve idamına ilişkin bir saatlik yayın, iki gece arka arkaya yayınlandı ama onları yargılayanları hiç göstermedi. (Çünkü), eğer Çavuşesku'nun yetiştirdiği bağnazlar bunları tanırlarsa, yaşamları tehlikede olabilir.

"Çocukluklarından bu yana özel kamp-larda yetiştirilen Romen ve Arap teröristleri için, Çavuşesku'nun hayatta kalması, uğruna sonuna kadar savaşıacakları bir sancağın olması demektir.

"Bizim gazetelerimizde, RKP kongresinin saçmalığı hakkında tek bir protesto, eleştiri yükselmemiş olması, açıkça utanç vericidir.

"21 Aralık'ta yapılan son mitingde Çavuşesku, halkı 'Romanya'nın kendi 1968'yle karşı karşıya kalacağı' yönünde tehdit etti ve hatta Temeşvar'daki olayların Doğu Avrupa ülkelerince hazırlanmış olduğunu ima etti. Bütün ülke içi güçlüklerde olduğu gibi, Çavuşesku bunları da Sovyet istemlerine bağladı.

"Bundan bir yıl önce, (Çavuşesku), köylülüğün %12'sini oluşturan ve Romen tarımsal üretiminin %30'unu sağlayan bireysel köylüleri (özel mülkiyet sahiplerini demek istiyor-İ.S.) kooperatif çiftliklerle (kollektiflere-İ.S.) doldurdu.

"Lider, 'bir kez borcumuzu ödedik mi, o zaman bambaşka bir yaşamımız olacak' diyordu.

"Komünist partisi, Çavuşesku ve onun izlediği politika tarafından gözden düşürüldü. Bükreş sokaklarında sık sık raslanan iki slogan dikkati çekiyor: 'Komünizmsiz', 'komünistler olmadan!' Seçimlere katılırsa KP'nin, oyların %5 kadarını, onu da 'belki' alabileceğinden söz ediliyor."

Görüldüğü gibi haber, iğrençliklerle doludur. Bazı doğrular ise çarpıtılarak, bambaşka bir anlam kazandırılarak verilmektedir. Moscow News'un haberinden bunları süzdüğümüz zaman şu noktalar ortaya çıkıyor:

Çavuşesku yoldaş, gelen darbenin ana olarak Sovyet kökenli olduğunun çok iyi farkındaydı ve bu konuda Romanya işçi sınıfını uyardı. Kendisi, karşı-devrimcilerin ileri sürdüğü gibi, işlediği "suçlardan" dolayı mahkum olup idam edilmedi. Tersine, devrimcilerin önünde bir sancak olmasın diye, karşı-devrimin başarısı açısından onun likide edilmesi, zorunluydu. Karşı-devrim, bu "zorunluluğu" yerine getirdi, Çavuşesku yoldaşları katletti. Romanyalı komünistler, çatışmalarda, Romanya'da eğitimde bulunan Arap (ve İranlı) devrimcilerin proleter enternasyonalist yardımından yararlandılar.

Bu arada Moscow News'un haberi,

RKP'yi elimine etmede, eritip yoketmede karşı-devrimin neden acelesi olduğunu da güzel yansıtıyor. Çavuşesku "bir kez borcumuzu ödedik mi, o zaman bambaşka bir yaşamımız olacak" demiş. Romanya Sosyalist Cumhuriyeti'nin, Sovyetler'deki Gorbaçov çizgisinden giderek daha çok bağımsızlaşması, bu yolda kazanacağı başarısızlaşması, bu yolda kazanacağı büyük bir tehdit oluşturması demektir. İşte darbe, bu nedenle acil bir gerekliliktir.

Romanya'da gizli Sovyet müdahalesi oldu

Gorbaçovçu ve emperyalist işbirlikçisi karşı-devrimcilerin darbesine ilişkin gelişmeler, 17 Aralık'tan sonra hızlandı.

"Temeşvar'da katliam" haberlerinin ardından, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Doğu Avrupa'daki bütün sosyalist ülkeler, Çavuşesku yönetimini sert bir dille kınadılar. O sırada İran'a resmi bir ziyaret yapmakta olan Çavuşesku, bunu 20 Aralık'ta büyük bir işçi gösterisi örgütleyerek yanıtladı. Gösterinin sonuna doğru 2 bin kişilik bir öğrenci grubu Çavuşesku aleyhtar sloganlarla mitingin yapıldığı meydana girmek istedi. Bu provokasyon, güvenlik güçlerinin çabasıyla engellendi. Göstericiler taşkınlığı artırıp, saldırıya geçince çatışma çıktı. O gece, darbeciler tezgahı iyice kurdular. 21 Aralık'ta ordunun darbeci kesimi, "Temeşvar'da 4630 cesetlik toplu mezar" yalanına sarılan kışkırtıcı ajanların sokağa çıkardığı anti-komünist küçük bir güruhu arkasına takarak devlet başkanlığı sarayını bastı.

Dokuz Ocak 1990 tarihli The Independent gazetesi, Bükreş'teki bir Sovyet kaynağa (herhalde büyükelçilik) dayanarak, bu gelişmeler sırasında Çavuşesku'nun Gorbaçov'la ilişkiye geçtiğini, Romanya'da sosyalizme karşı girişilen saldırıyla başedebilmek üzere Sovyetler'in kendisine destek vermesini istediğini bildiriyor. Gazeteye göre aynı kaynak, Gorbaçov'un bunu reddettiğini, Çavuşesku'nun düşüşünü engellemek için hiçbir şey yapmadığını söylemiş.

Bu haber kuşku uyandırıcı bir haberdir. Çünkü Çavuşesku, çıkan olaylarda Sovyet parmağı olduğunu ta başından söylemekteydi. Üstelik, Sovyetler Birliği, "Romanya halkının haklı davasına tam destek verdiğini" açıklayarak Çavuşesku yönetimini yıkmaya kararlı olduğunu ima etmişti. (The Times, 23 Aralık 1989) Ama bir an için Çavuşesku'nun böyle bir ilişkide yarar görmüş olduğunu kabul edelim. O zaman bile, "Gorbaçov'un Çavuşesku'nun düşüşünü engellemek üzere hiçbir şey yapmamış olduğu", aşağılık bir yalandır. Tersine Gorbaçov, Çavuşesku'nun düşüşünü ve likide edilmesini sağlamak için elinden gelen herşeyi yaptı. Sovyetler, karşı-devrimin geleceği, çatışmaların ikinci gününde ciddi bir tehlike içine girince, basının dikkatini çekmeden müdahale etti.

Romanya'da Gorbaçovçuların, emperyalistlerin, gizli servislerin, hep birlikte içinde yer aldıkları karşı-devrimin başarısını sağlamak ve Çavuşesku yönetimini devirmek üzere girişilen Sovyet müdahalesi şöyle geliştirdi:

Sovyetler, komünist partisi içinden herhangi bir ciddi destek göremeyince, darbeyi ordu eliyle tezgahladı. Bu

hazırlık, "Doğu Avrupalı askeri ateşelerinin" ağzından, *Financial Times*'da şöyle yansdı:

"Romanya ordusunun, Jivkof'un devrilmesinde önemli bir destek unsuru olan Bulgar ordusu gibi, Sovyetler Birliği'yle doğrudan bağları yok. Doğu Avrupalı askeri ateşeler, (herhalde Sovyet ateşeleri-İ.S.) eğer Romanya ordusu çatlayacaksa, subaylardan ve alt kademelerden çatlama-ların olması gerektiğini söylediler." (*Financial Times*, 22 Aralık 1989)

Bu hazırlıklar sürerken, bir açıklama yapan SBKP Politbüro üyesi Lev Zaykof, Romanya hükümetini "diyaloga" çağırıyordu. Zaykof, şöyle dedi:

"Açık ki, Romanya halkı ülkede varolan 'emir-kumanda' sisteminden memnun değildir. Romanya yönetimi, memnuniyetsizliği güçle bastıracağına, halkla diyaloga girmelidir." (*Financial Times*, 22 Aralık 1989)

İlk bakışta bu çağrı anlamsızdı. Çünkü, Çavuşesku, başbakan Daskalesku'yu tam da böyle bir diyalog için Temeşvar'a yollamıştı. Daskalesku, Temeşvar'da entellektüellerin kurduğu "Demokrasi ve Sosyalizm Komitesi"yle görüşmelerde bulunmuş, komite ona 5 maddelik bir istem listesi vermişti.

Yani, dünya basınının yansıttığının tersine Çavuşesku, ülkenin içinden geçtiği kritik dönemde, muhalefet guruplarıyla çeşitli uzlaşma ve diyalog görüşmeleri yapmaktan çekinmiyordu. Çavuşesku'nun diyalog çabası zaten vardı ve Sovyetler'in bunu bilmemesi olanaksızdı. Demek ki, Zaykof'un çağrısı Çavuşesku'ya seslenmiyordu. Tam tersine, onu dışlayarak, Romanya yönetimini bölmeyi, Çavuşesku'yu açmaza düşürmeyi amaçlıyordu. Çağrının gerçek anlamı buydu.

Çavuşesku'nun karşı-devrimcilerin eline geçmesinden sonra, sosyalizm yanlısı güçlerle karşı-devrim güçleri arasında kıyasıya bir kavga başladı. Çatışmalar bütün ülkeye yayılırken, SSCB Yüce Sovyeti, Gorbaçof'un teklifiyle, "Romanya halkının haklı davasını desteklediğini" ilan eden bir kararı, 32 red oyuna karşı 1802 oyla kabul etti. (22 Aralık 1989) Demokratik Alman hükümeti de Çavuşesku'ya daha önce verilmiş olan Karl Marks nişanının geri alınmasını kararlaştırdı. (*Financial Times*, 23 Aralık 1989)

Karşı-devrimci darbecilere Sovyet devletinin desteği ilan edildi, ama Romanyalı komünistlerin ve Çavuşesku'ya sadık ordu ve güvenlik birimlerinin başlattığı silahlı mücadele karşı-devrimcileri köşeye sıkıştırmaya başladı. Bükreş, Temeşvar, Sibiu gibi kentlerde ağır çatışmalar oldu. Polonya haber ajansı PAP, Çavuşesku'ya sadık birliklerin Ploesti'den Bükreş'e yürümekte olduğu haberini verdi. (22 Aralık 1989)

23-24 Aralık günleri, Romanya karşı-devriminin kaderinin başta Sovyetler Birliği olmak üzere dış güçler tarafından belirlendiği günler oldu. Bir ara çatışmalar karşı-devrimcilerin işgali altındaki TV binasının içine bile sığayınca karşı-devrimciler, "dış yardımın" gerekli olduğunu söyleyerek, Gorbaçof'tan, İngiltere, Fransa ve ABD'den silah, cephane yardımı istediler. Çeşitli gazeteler bu kritik durumu şöyle anlattılar:

"Çatışmaların ikinci gününde tüm

ordu birliklerinde ciddi cephane sıkıntısı çekilmeye başlandı. Bu arada çıkan dedikodulara göre, SSCB'deki Romanya elçisi, SSCB ordusunun Romanya'ya girmesini istedi. Öğrenciler 'Ruslar geliyor' diye aralarında tartışmaya başladılar, Rusların gelmesini istemeyenler olduğu görüldü... (*The Observer*, 24 Aralık 1989)

"Gelişmeler, Moskova ve Washington arasında gayriresmi görüşmelere yol açtı. Gorbaçof, Romanya'da Sovyet müdahalesi olasılığında üstü kapalı olarak söz etti ve Varşova Paketi müttefikleriyle, halkın 'haklı davasına' yardım etmek üzere konuşacağını söyledi. Sovyet başbakanı Nikolay Rijkof, Yüce Sovyet'te, Romanya'ya asker göndermenin yanlış olacağını söyledi. '1968 Çekoslovakya olaylarını geçenlerde yeniden değerlendirdik. Bu hatayı birkaç gün sonra tekrarlamamız mı gerek?' dedi.

"Ertesi gün, ABD dışişleri bakanı James Baker, bir televizyon röportajında, Varşova Paketi askeri müdahale yaparsa bunun kendisi açısından sorun yaratmayacağını söyledi. 'Çok baskıcı ve zalim bir diktatörlüğün sultanını yıkmaya çabalyorlar, dolayısıyla, bugün eğer Varşova Paketi muhalefetten yana müdahale etmenin gerekli olduğunu düşünürse, bizim, bu eylemi destekleyeceğimizi açıklayan Fransa'nın örneğini izlemeye eğilimli olacağımızı sanıyorum' dedi." (*Newsweek*, 8 Ocak 1990) (abç)

23 Aralık akşamı, ABD, İngiltere, Fransa yetkilileri "Sovyetler Birliği Romanya'da duruma fiili olarak müdahale ederse karşı çıkmayacaklarını" ilan ettiler. İngiltere Dışişleri Bakanlığı müsteşarı William Waldegrave, "eğer Varşova Paketi ülkeleri Romanya'da düzeni sağlamak üzere müdahale etmeye karar verilerse, bunun anlaşılabilir bir şey olacağını" söyledi. "Açıktır ki, başka kimse müdahale edemez" dedi.

"Hümaniterliğe" bakın

Bu arada, Sovyetler Birliği, Romanya'daki Sovyet personelinin ülke dışına taşınmasını, ABD ve İngiltere ise Bükreş'teki elçilik personelinin Romanya dışına çıkartılmasını kararlaştırdı. Buradan çıkan o ki, Sovyetler 23/24 Aralık sıralarında "bir girişimde bulunabileceğini" işbirliği yaptığı ülkelere "duyurdu". Bunun işaretini Gorbaçof zaten vermişti. "Mihail Gorbaçof, Sovyet parlamentosunda (23 Aralık'ta) yaptığı konuşmada, 'hükümetinin Varşova Paketi hükümetleriyle, Romanya halkını desteklemek amacıyla eşgüdüllü çaba gösterilmesini konusunda görüşmeler yaptığını' söyledi." (*Sunday Times*, 24 Aralık 1989)

23-24 Aralık günlerine ilişkin olarak bildiklerimiz arasında, bir de, Romanyalı karşı-devrimcilerin Sovyetler Birliği'yle kurdukları "resmi ilişki"(!) geliyor. Bu "ilişkide" ne konuşuldu?

Başbakan Petre Roman, "Sovyetler Birliği'yle ilk ilişkinin 23 Aralık günü, Sovyet ve Romen dışişleri bakanlarının birbirleriyle temas etmesi üzerine kurulduğunu" söyledi. Bu "ilişkide", Sovyetler'in, Romanyalı karşı-devrimcilerin "silaha gereksinimleri olup olmadığını" sorduğunu biliyoruz. Karşı-devrimin başbakanı, bu konuda Sovyetler'e, "ordunun halkla birlikte olduğunu söyleyerek, ne silah ne de Sovyet birliklerine ihtiyaç duymadıklarını bildirdiklerini" söylemiş(!) Petre Roman, durup dururken televizyonda bunu anlatıyor, adeta birşeyi gizleme-

ye çalışıyor. (*The Independent*, 9 Ocak 1990) (abç) Demek ki, bu ilişkide, Sovyetler'in doğrudan askeri müdahalede bulunmayacağı ama karşı-devrime silah, cephane vb. göndermeye hazır olduğu bildirildi.

Nitekim, Sovyetler'in tam bu sıralarda Romanya'ya 130 vagon "tıbbi malzeme, ilaç, vb."(!) türünden "hümaniter"(!) yardım yolladıkları açıklandı. (*The Independent*, 8 Ocak 1990)

Orta büyüklükte bir yük katarı için lokomotifin dışında 10, hadi diyelim 13 vagon kullanıldığını kabul edelim. Bu hesaba göre, Sovyetler'den Romanya'ya 10-13 tren dolusu "ilaç vb."(!) gitmiş. Kimi aldattıklarını sanıyorlar? Bu kadar tıbbi malzeme, İran-Irak savaşı gibi bir savaşta belki uygun kaçır, ama ölü sayısının çıka çıka 790'a çıktığı Romanya'ya "ayıp kaçır"! Bu konuda *The Times* şöyle yazıyor:

"Sovyetler'den 'hümaniter yardım' gerçekten çok hızlı geldi. Bu cephaneliği içeriyor muydu? Ulusal Selamet Cephesi bunu şiddetle reddediyor. Ama ortada olan birşey var ki, çarpışmaların ikinci gününde ordunun cephanesi kalmadı ve bir gün sonra, esrarengiz kaynaklardan yeni cephane geldi ve aynı gün Sovyetler Birliği'yle (Romanya arasındaki) demiryolu trafiğe kapandı..." (*The Times*, 3 Ocak 1990) (abç)

Sahtekar Gorbaçof yönetiminin, tıbbi malzeme adı altında bol miktarda gelişmiş silah ve cephane gönderdiği anlaşılıyor. Bunu bir yerden daha çıkarıyoruz.

Çarpışmaların ilk günlerinde Batı televizyonları karşı-devrim safındaki ordu birliklerini gösterirken, çoğunun elinde Kalaşnikof'un ve tabancanın dışında silah olmadığı, tankların ise, ancak kesik kesik mitralyöz ateşi yapabildikleri görülmekteydi. Silah ve cephane sıkıntısı açıkça yansıyor. Tanklar daha çok zırhlı savunma amacıyla kullanılıyordu. 24 Aralık'tan sonra gösterilen programlarda ve gazetelerde basılan resimlerde ise, durumda ciddi bir değişiklik oldu. Tanklar sürekli mitralyöz ateşi yaptıkları gibi top atışı bile yapıyorlardı. Üstelik sokak köşelerine yerleşen karşı-devrimci birliklerin elinde bu kez, uzun menzilli, dürbünlü ve gece atış yapan türden Sovyet nişancı tüfekleri vardı. Bu tüfekleri, genellikle Sovyet Spetnatz komandoları kullanır.

Son olarak, en güvenilir kaynağımı- zın verdiği bilgileri sunalım: Sovyet dışişleri bakanı Şevardnadze, çeşitli gazetecilerin, Romanya devlet başkanı Çavuşesku'nun devrilmesinde Sovyetler Birliği'nin parmağı olduğu biçimindeki görüşlerini şiddetle reddeden(!) Şevardnadze şunları söylüyor:

"Bütün ciddiyetimle belirtirim ki, devrim (karşı-devrim-İ.S.), başlamadan önce hiçbir Sovyet desteğine sahip değildi ve önceden ilişkimiz olmadı." (*The Sunday Times*, 7 Ocak 1990)

Burada kilit, "başlamadan önce" sözüdür. Şevardnadze, karşı-devrime Sovyet desteği verilmediğini söylemiyor. Karşı-devrime, başladıktan sonra yardım ettiklerini söylüyor. Bu yardım da, olayların içinde "savaş muhabirlerine taş çıkartırcasına görev yapan"(!) kıskırtıcı muhabirlerin yanısıra, 130 vagonluk "hümaniter yardım", yani bol silah ve cephaneden başka birşey değildir. Belki, zaman ilerledikçe,

Romanyalı kılığında, Spetnatz birliklerinin de kimi çarpışmalarda yer aldığı ortaya çıkacaktır.

Darbede Sovyetler'in aktif müdahalesi iyice ortadadır da, biz, bunun çok önceden örgütlü olduğuna ilişkin bir noktayı daha belirtmeden geçmek istemiyoruz. Sovyetler'in Romanya sınırından Moldavya içlerine kadar uzanan ve trenyolu trafiği açısından oldukça "tenha" olan bölgede, bir gece içinde 130 vagonu taşıyacak sayıda lokomotif bulundurmaları "ilginç"tir! Önceden lokomotif yığınağı yapılmış.

Esin kaynağı Frank Sinatra olunca

Kaldı ki, Çavuşesku yoldaşların katledilmesinin bile Gorbaçof yönetiminin bir istemi olduğunu rahatlıkla ileri sürebiliriz. Sovyet dışişleri bakan yardımcılarında Ivan Aboymof'un, Çavuşesku'ların alelacele "mahkeme" edilerek kurşuna dizilmelerini, "Romanya halkının istek ve özlemlerini dikkate alan bir eylem olarak yorumlaması" bunu anlatıyor. (*Financial Times*, 27 Aralık 1989) Gerçekten de, Çavuşesku'ların öldürülmesi, "ne zaman Çavuşesku'yla görüşüp ülkesine dönse, içinin sıkıntılı olmuş olduğunu" söyleyen Şevardnadze'lerin, Gorbaçof'ların iç ve dış "sıkıntılarını"(!) azaltmak açısından önemli bir eylemdi. (*Financial Times*, 8 Ocak 1990)

Bundan bir yıl önce yitirdiğimiz Bedir yoldaş, "tarih," derdi, "acımasız bir öğretmendir, önce sınar, sonra öğretir." Bu, Romanya karşı-devriminde bir kez daha doğrulandı. *İşçinin Sesi*'nin yıllardır yüzlerce veriyle sergilediği, ama sol hareketin çeşitli "nedenlerle"(!) kavramamakta direndiği bir gerçek, Gorbaçof çizgisinin karşı-devrimciliğe doğru gittiği, Romanya'da bütün çıplaklığıyla kendini gösterdi: Gorbaçof çizgisi artık karşı-devrimci bir nitelik aldı.

Romanya karşı-devrimi, Gorbaçof çizgisinin Sovyetler Birliği'ni ve öteki sosyalist ülkeleri nereye götürmek istediğini bir çırpıda ve en yalın haliyle, cırtlıçıplak gösteren bir ayna oldu. İşçi sınıfı, bu aynada, Gorbaçof'lu bir gelecekte kendisinin başına ne geleceğini gördü! Gorbaçof yönetiminin, Amerikalı şarkıcı Frank Sinatra'nın "kendi yolumdan giderim" başlıklı şarkısından esinlenerek ad verdiği ve sözde sosyalist ülkelerin herbirinin kendi yolunu kendisinin çizeceğini dile getiren "Sinatra doktrini"nin nasıl bir paçavra, Gorbaçof çizgisinin sahtekarlığını maskeleyen yarayan ne büyük bir yutturmaca olduğunu da dosta düşmana gösterdi.

Sovyet dışişleri bakanı Şevardnadze, Romen karşı-devriminin dünya siyaseti açısından taşıdığı öneme ilişkin olarak, onun "yalnızca Romanya için değil, bütün dünya tarihi açısından eşsiz bir olgu" olduğunu söylüyor. (*Financial Times*, 8 Ocak 1990) Şevardnadze'nin başaşağı ifade ettiği doğruyu, biz de, ama ayakları üstüne oturarak söylüyoruz. Sosyalist ülkelerde Gorbaçof çizgisinin gerçek niteliğini ortaya çıkarması açısından Romanya karşı-devriminin bir dönüm noktası olduğunu vurguluyoruz.

Yine de, bunu en iyi anlatacak olan, karşı-devrimin kendisini mantıksal sonucuna, sınırsız burjuva erkine doğru ilerletmesi olacaktır. Bakalım, göreceğiz.

(Devam edecek)